

Mojmírovčan

- NEPREDAJNÉ
- ROČNÍK XX.
- MAREC 2014
- ČÍSLO 3

Časopis obce Mojmírovce

- Oznamy obecného úradu
- Pozvánky
- Zo zasadnutia poslancov
- Spýtali sme sa starostu obce
- Predstavujeme asistentku TSP
- Kurzy prvej pomoci s Európskym certifikátom
- Ktorou cestou sa vybrať?
- INŠPIRÁCIA pre seniorov
- Udialo sa v našej obci
- Školské okienko
- Zdravotné okienko
- Jar v našich záhradách
- „Lekáreň“ v našej záhrade
- Šport
- Spoločenská rubrika
- Chov koní na Slovensku

Titulka:
Grasalkovičov
palác,
 Anton Grasalkovič,
 nar.: 6.3. 1694 v
 Urmíne (Mojmírovce)

Foto:
 Internet

Zoznam neplatičov k 31.12.2013

Poplatky za KO a Daň z nehnuteľnosti

V zmysle zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa § 52 ods. 2 písm. a) môže správca dane, ktorým je obec, zverejniť zoznam daňových dlžníkov, u ktorých eviduje podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka daňový nedoplatok, ktorý presiahol u fyzickej osoby 165,00 EUR a u právnickej osoby 1 600,00 EUR.

P.č.	Meno	Ulica	Nedoplatok
1.	Áč Peter	Ivánská 1295/12	202,59
2.	Arpášová Mária	Štefánikov 1657/49	242,78
3.	Beláková Magdaléna	Slamkova 1350/46	236,02
4.	Belančík Štefan	Poľnokesovská 1659/2	347,06
5.	Dunka Jozef	Šalgovská 628/95	177,15
6.	Dyktynská Gabriela	Tretí rad 668/16	388,40
7.	Filípek Pavol	Ku Krížu 1203/31	176,03
8.	Filípek Jozefína	Ku Krížu 1203/31	218,61
9.	Gubóová Marcela	Tretí rad 681/32	292,31
10.	Ižák Imrich	Cintorínska 1456/32	165,00
11.	Jánošík Ladislav	Cintorínska 1457/30	426,29
12.	Kňažníková Eva	Na vřšku 1060/8	257,92
13.	Koščák Eva	Kúrie 835/9	319,15
14.	Kozma Pavol	Ku Krížu 122/2	496,97
15.	Kozmová Jana	Šalgovská 1037/39	284,11
16.	Krajčír Anton	Ul. Za parkom 1004/5	338,10
17.	Kudri Juraj	Pri hliníku	623,38
18.	Kudri Milan	Na vřšku 1064/5	396,64
19.	Kudri Miroslav	Na vřšku 1064/5	521,57
20.	Kudri Ctibor	Kúrie 837/13	465,38
21.	Kudry Ladislav	Pri hliníku 767/19	292,18
22.	Kudry Ľuboš	Kúrie 834/7	352,55
23.	Kuruc Jozef	Šalgovská 648,96	267,40
24.	Kuruc Miroslav	Šalgovská 1056/63	294,68
25.	Lakatoš Jozef	Kúrie 821/16	288,06
26.	Lakatoš Karol	Na vřšku 1060/8	313,73
27.	Lakatošová Aneta	Kúrie 821/16	331,69
28.	Lakatošová Anna	Kúrie 821/16	240,38
29.	Lančaričová Jarmila	Hasičská 1276/12	255,09
30.	Maršálek Jozef	Na vřšku 1065/7	200,45
31.	Mazániková Helena	Kúrie 838/15	388,64
32.	Mihók Ľuboš	Sedliack 1135/11	388,22
33.	Mucha Ján	Cintorínska 1443/35	237,58
34.	Olahová Anna	Ul. za parkom 839/38	308,33
35.	Olahová Helena	Za parkom 839/38	287,67
36.	Palatická Ingrid	Novomestského 498/13, Nitra	470,05
37.	Petrík Marián	Hlavná 942/13	380,83
38.	Rác Michal	Kesovský rad 1174/6	426,73
39.	Smatanová Viera	Na vřšku 1060/8	288,26
40.	Solčániová Františka	Ul. za parkom 1001/9	222,92
41.	Solčániová Eva	Štvrtý rad 733/6	303,24
42.	Staš Dalibor	Pri mlyne 800/36	462,39
43.	Števková Viera	Na Foláši 1421/36	280,65

Uzávierka aprílového čísla bude **10. marca** 2014.

Redakčná rada oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijímame napísané rukou, na počítači alebo zaznamenané na niektorom záznamovom médiu ako je CD alebo USB-pamäťový kľúč a taktiež E-mailom na adrese: kniznica@mojmirovce.sk
 Neuvverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Mojmírovčan - mesačník
 Vydáva: Obecný úrad,
 Námestie sv. Ladislava 931/7
 951 15 Mojmirovce.
 IČO: 00308269.
 Telefón: 037/7798268,
 e-mail: starosta@mojmirovce.sk
 Zostavila redakčná rada:
 Predseda
 Mgr. Daniela Kozáková
 členovia:
 Ing. Mária Debrecéniová CSc.
 MUDr. Eva Ďurčanská
 Alena Filová
 Ing. Ladislav Köblös
 Prof. Ing. Ivan Mojmir
 Zoborský, CSc.
 Registračné číslo časopisu
 Mojmirovčan:
 EV 3260/09.
 ISSN 1339 - 0988
 Zodpovedný:
 Imrich Kováč - starosta.
 Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Grafický dizajn,
 dtp grafika a tlač:
 Pavol Deglovič
 PANTER PMD s.r.o Nitra,
 0905 259 609,
 0905 554 888,
 e-mail: studio@panter-pmd.sk,
 www.panter-pmd.sk

* Občianske združenie INŠPIRÁCIA v spolupráci s obcou Mojmirovce organizujú pri príležitosti 320. výročia narodenia nášho rodáka Antona Grasalkoviča **prehliadku Prezidentského paláca** dňa **6. marca 2014**. Odchod autobusu o 8,30 hod. z Námestia sv. Ladislava. Účastnícky poplatok 3,00 €. V dopoludňajších hodinách je možnosť navštíviť obchodný dom IKEA a AVION. Záujemcovia sa môžu prihlásiť v TIK CESYS – Kaštieľ Mojmirovce počas prevádzkových hodín.

* Obec Mojmirovce pozýva pri príležitosti 140. výročia narodenia spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského a pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, **na divadelné predstavenie Ženský zákon** v podaní Veličianskeho ochotníckeho divadla. Kultúrny dom, **sobota 8. marec 2014 o 18,00 hod.** Symbolické vstupné 1,00 €.

* Obec Mojmirovce a OZ INŠPIRÁCIA v spolupráci s Klubom tvorivosti pri OZ Mojmirovské kroky, pozývajú na slávnostné otvorenie **Výstavy ručných prác spojenej s Výstavou kníh**, pri príležitosti MDŽ a Marca - mesiaca knihy, v sobotu 8. marca 2014 po divadelnom predstavení Ženský zákon cca o 20,00 hod. v kultúrnom dome. Výstava bude sprístupnená aj v dňoch 10. - 11. marca od 8,00 do 14,00 hod.

Milé ženičky, mnohé z vás ukrývate v svojich domácnostiach doslova poklady vytvorené svojimi šikovnými rukami. Prosíme vás **prispejte aj vy svojimi ručnými prácami** k obohateniu tejto výstavy. Svoje práce môžete priniesť **v piatok 7. marca od 8,00 do 18,00 hod.** do kultúrneho domu. Za prinesené ručné práce vám vopred ďakujeme. Bližšie informácie môžete získať na tel.č.: 0917 336 061.

Degustácia vín

Obecný úrad Mojmirovce v spolupráci s Poľnohospodárskym družstvom Mojmirovce pripravuje XVIII. ročník degustácie vín.

Odborná degustácia sa v roku 2014 uskutoční 4. apríla v administratívnej budove vinice Poľnohospodárskeho družstva Mojmirovce a verejná degustácia sa uskutoční 12. apríla v Kultúrnom dome v Mojmirovciach.

Podmienky súťaže:

Vzorok vína je možné prihlásiť do 27. marca 2014 na adresu Obecný úrad Mojmirovce, Námestie sv. Ladislava 931/7, 951 15 Mojmirovce. Vzorok vína je potrebné doručiť do budovy vinice Poľnohospodárskeho družstva Mojmirovce **do 2. apríla 2013 do 15,30 hod.** Účastníci zasielajú z každej vzorky po 3 fľaše v objeme 0,75 l. Vzorka musí byť čitateľne a zrozumiteľne označená týmito údajmi:

- **názov vína**
- **zatriedenie vína**
- **ročník**
- **meno, priezvisko, titul a adresa vystavovateľa**

Telefónne kontakty:
 037/7798101 kl. 102 – Imrich Kováč (starosta obce)
 0905/554490 – Ing. Miroslav Belan

Zo zápisnice 27. zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Mojmirovciach (OZ), konaného dňa 28. januára 2014, vyberáme nasledovné:

1. Žiadosti občanov a organizácií

OZ prerokovalo žiadosť spoločnosti BBNW s.r.o. o prenájom optických trás a umiestnenie optických vedení na majetku obce. Poslanci predloženej žiadosti zobrali na vedomie.

2. Rekonštrukcia budovy bývalých združených služieb

Starosta obce predložil návrh rekonštrukcie budovy bývalých združených služieb. Na rokovanie pozval jedného z možných staviteľov, ktorý prezentoval svoju predstavu o rekonštrukcii budovy a o spôsobe financovania výstavby nájomných bytov v objekte. Poslanci návrh starostu prerokovali a schválili zámer naloženia s nehnuteľnosťou vo vlastníctve obce - predaj spomenutej stavby v zmysle zákona o majetku obcí ako prípad hodný osobitného zreteľa.

Podmienkou prevodu je rekonštrukcia uvedenej budovy a výstavba nájomných bytov v uvedenej budove a následný odpredaj týchto nájomných bytov a zrekonštruovanej budovy do vlastníctva obce za vopred zmluvne stanovených podmienok.

3. Harmonogram kultúrnych podujatí

Predseda kultúrnej komisie Mgr. Martin Palka predložil Harmonogram kultúrnych podujatí organizovaných obcou Mojmirovce v roku 2014. Poslanci predloženej harmonogram schválili.

4. Správa o kontrolnej činnosti

Hlavný kontrolór obce predložil Správu o kontrolnej činnosti za rok 2013. Poslanci predloženú správu vzali na vedomie.

5. Rôzne

Prednosta OcÚ Ing. Jozef Filo informoval poslancov, že na základe výberového konania začala od 1.1.2014 v obci pracovať nová terénna sociálna pracovníčka (TSP) Mgr. Simona Čankyová, nakoľko doterajšia TSP Mgr. Eva Straková nastúpila na materskú dovolenku. Taktiež informoval o výsledkoch výberového konania na asistenta TSP, na základe ktorých od 1.2.2014 túto funkciu vykonáva Mgr. Martina Vavrovičová. Projekt TSP je financovaný z eurofondov a potrvá do októbra 2015.

Starosta obce informoval poslancov o výsledkoch verejného obstarávania na výstavbu komunitného centra, na ktoré sme získali finančné prostriedky z eurofondov. Taktiež informoval o novej výzve s názvom Európa občanom

s možnosťou použitia získaných financií na obecné slávnosti a o vyhlásení výzvy, v rámci ktorej je možnosť získať finančné prostriedky na rekonštrukciu kultúrnych pamiatok. Starosta navrhuje požiadať o finančný príspevok na rekonštrukciu pamiatkového subjektu – Kúrie (tzv. Malý kaštieľ), v ktorom by sa zriadilo regionálne múzeum. Pre splnenie podmienok na podanie žiadosti je potrebné vypracovať projektovú dokumentáciu, vydať stavebné povolenie a vytvoriť rozpočtovú organizáciu aspoň na dobu piatich rokov. Projekt zahŕňa rekonštrukciu budovy i terénne úpravy okolitého pozemku. Podmienkou je 5 % spoluúčasť obce. Poslanci schválili zámer obce predložiť žiadosť na získanie nenávratných finančných prostriedkov v rámci oboch výziev a odporučili starostovi obce pripraviť podklady na zriadenie novej rozpočtovej organizácie obce, ktorá zabezpečí chod regionálneho múzea.

Starosta obce informoval aj o potrebe rekonštrukcie verejného osvetlenia v obci. Nakoľko v lokalite ulíc Tretí rad, Štvrtý rad a Na rybníku dochádza ku kompletnej výmene elektrických stĺpov distribučnou spoločnosťou, je potrebné zo strany obce demontovať svietidlá verejného osvetlenia a reproduktorov obecného rozhlasu a následne ich znovu inštalovať na nové stĺpy. V tejto súvislosti starosta navrhuje nákup a inštaláciu nových osvetľovacích telies a zahustenie existujúcej siete verejného osvetlenia v uvedenej lokalite. Náklady na vyriešenie funkčného verejného osvetlenia v spomínanej lokalite predstavujú približne 5 tisíc eur. Ostatné lokality budú riešené priebežne v rámci finančných možností obce. Poslanci s návrhom starostu súhlasili.

K riešeniu poruchy na artézskej studni na Gábrišovej ulíci starosta obce prizval odborníka geológa, ktorý navrhuje výmenu potrubia, odkopanie zavalenej zeminy a osadenie ručnej pumpy z dôvodu slabého tlaku prúdu vody. Poslanci odporučili starostovi obce pripraviť do najbližšieho zasadnutia cenovú kalkuláciu na sprevádzkovanie studne s možnosťou odvedenia vody do miestneho potoka.

Starosta obce navrhol zlúčenie Základnej školy Mojmirovce a Materskej školy Mojmirovce do základnej školy s materskou školou. Predseda komisie pre školstvo, vzdelávanie a šport Ing. Vladimír Hičák navrhol zvolat' rady oboch škôl, aby sa vyjadrili k návrhu starostu.

Ing. Ladislav Köblös,
hlavný kontrolór obce

Spýtali sme sa starostu obce

Pán starosta ako hodnotíte rok 2013

Na začiatku roka hodnotíme rok, ktorý uplynul a vyslovujeme želania a plány do roku budúceho. Rok 2013 pre našu obec a celkovo pre samosprávu bol rokom záväzkov z memoranda ZMOS a vlády. Toto vyhlásenie ako člena združenia nám ukladalo úlohy znížiť náklady a ďalej sa venovať efektívnemu a účelnému využívaniu verejných zdrojov.

Čo máte na mysli?

Spomeniem niekoľko krokov, ktoré nás priviedli k hospodáreniu zverených financií:

- V odpadovom hospodárstve sme zaviedli nový systém vstupu na zberové miesto pri Žigobare (i keď mnohí občania si tento priestor stále mýlia so smetiskom). Porovnanie príjmov (poplatok za TKO) a nákladov je veľmi potešujúce, lebo po viacerých rokoch, kedy sme na tieto služby doplácali, sa ukazuje rok 2013 ako priaznivý. Tento návrh vznikol v Komisii pre životné prostredie a dopravu a osvojili si ho i poslanci obecného zastupiteľstva. Takýmto spôsobom sa denne približujeme k ochrane životného prostredia, k dodržiavaniu zákona o odpadoch a nášho Všeobecne záväzného nariadenia o odpadoch.

- Uskutočnil sa audit všetkých odberných miest elektrickej energie a zároveň sme realizovali verejnú súťaž v tomto odvetví. Výsledok je tiež pozitívny.

- Na konci roka 2013 sme prišli k výmene okien na budove obecného úradu ZcÚ, čo tiež prispeje k úspore elektrickej energie, ale aj k príjemnejšej klíme na pracoviskách.

- V spoločnosti CEDRON, sídliacej v obci (obec je jej akcionárom), sa podarilo eliminovať straty na vodovodnom potrubí a po zakúpení kyslíkovej sondy pre čistiareň odpadových vôd sa znížila energetická náročnosť čistenia a tým poklesli i náklady na energiu.

Obec ale nežila len takými vážnymi témami, ako je konsolidácia financií. Čo ešte priniesol rok 2013?

Áno, to je pravda rok 2013 nebol len rokom úspor a konsolidácie, ale i rokom tvorivým a investičným.

- Na poli kultúry a spoločenského života to bol

rok veľmi zaujímavý a vyvážený pre všetkých občanov v našej obci, za čo treba poďakovať kultúrnej komisii a všetkým spoločenským organizáciám, firmám, jednotlivcom, priaznivcom športu a tiež zamestnancom OcÚ.

- V časti kapitálové výdavky sme v investičných akciách v roku 2013 dofinancovali práce z nášho obnoveného námestia.

- Podarilo sa skolaudovať a presťahovať lekárov do vynoveného zdravotného strediska.

- Dokončili sme nájomné byty a tak štyri rodiny prežívali Vianoce v krásnych nových priestoroch.

Aké sú perspektívy?

Na októbrovom zasadnutí obecného zastupiteľstva poslanci schválili zmeny a doplnky k územnému plánu obce. Týmto ústretovým krokom sme vyhovelí viacerým požiadavkám občanov okrem iného aj vytvorenie nových stavebných pozemkov v obci. Celkovo môže v obci vzniknúť približne 400 stavebných pozemkov a je len na občanoch a majiteľoch, ako využijú túto možnosť na výstavbu nových domov.

Na záver treba však povedať, že všetky myšlienky, požiadavky, alebo žiadosti predložené zo strany občanov obecnému zastupiteľstvu sa v roku 2013 nepodarilo naplniť a zrealizovať k spokojnosti nás všetkých.

Všetkým našim občanom prajem do roku 2014 veľa zdravia, šťastia a úspechov v pracovnom, ale i osobnom živote.

V ďalších vydaniach časopisu sa budeme venovať budúcim rozvojovým zámerom obce na najbližšie obdobie.

Za rozhovor ďakuje

Mgr. D. Kozáková

Predstavujeme asistentku TSP

Od 1. februára 2014 pracuje v obci Mojmirovce asistentka terénnej sociálnej pracovníčky (ATSP). Terénna sociálna práca je v obci Mojmirovce realizovaná s podporou Európskeho sociálneho fondu, Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia www.esf.gov.sk, v rámci implementácie Národného projektu Terénna sociálna práca v obciach.

Na otázky odpovedá **Mgr. Martina Vavrovičová**.

Čo vás viedlo ako Nitrianku prihlásiť sa na výberové konanie na pozíciu ATSP v našej obci?

Získanie nových skúseností a snaha naďalej pracovať v odbore, ktorý som vyštudovala. Mám rada prácu s ľuďmi a pozícia ATSP mi ponúka možnosť realizovať sa v širokom zábere v rámci pôsobnosti sociálnej práce. Nie je to práca stereotypná, prináša mnohé pozitíva ale aj riziká, prekvapenia a pod. Je nepredvídateľná.

Kurzy prvej pomoci s Európskym certifikátom

MS SČK v Mojmirovciach oznamuje všetkým záujemcom, právnickým osobám, organizáciám, BOZP... ako i občanom Mojmiroviec, že Slovenský červený kríž aj v tomto roku ponúka výučbu poskytovania prvej pomoci pre verejnosť v rámci 8-hodinového a 16-hodinového základného kurzu.

Európsky certifikát z prvej pomoci môže získať občan, ktorý absolvuje aspoň 16-hodinový

Aký odbor ste vyštudovali na vysokej škole?

Fakultu sociálnych vied a zdravotníctva UKF Nitra som úspešne ukončila v máji 2010 v obore Aplikovaná sociálna práca. V súčasnosti študujem externou formou na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre.

Máte aj praktické skúsenosti v oblasti, ktorú ste študovali?

V sociálnej oblasti pôsobím od roku 2005. Pracovala som s rôznymi skupinami klientov (seniori, osoby s mentálnym a telesným postihnutím, autisti, deti trpiace syndrómom CAN, t.j. syndróm týraného a zneužívaného dieťaťa a pod.). Venujem sa sociálnemu poradenstvu, krízovej intervencii, pôsobím ako dobrovoľník pre Centrum Slniečko n.o. a i.

Akým spôsobom chcete byť nápomocná ako ATSP v našej obci?

Klientom môžem byť nápomocná v rôznych situáciách, napr.: pri uplatňovaní si zákonného nároku, riešení rôznych životných situácií ale najmä by som rada pôsobila na zlepšovanie podmienok detí a mládeže.

Otázky položila a za rozhovor ďakuje

Ing. Viera Lázniková

kurz. Cena 16-hodinového kurzu pre verejnosť je 17,00 €.

Zájemcovia sa môžu prihlásiť na tel. číslo: 037/6529334 na sekretariáte Územného spolku SČK v Nitre, na Vajanského ulici.

Vzácný je každý život a neraz ide o sekundy, keď ho treba zachrániť. Každý by mal preto podľa svojich schopností vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch či náhlych stavoch, zareagovať v nebezpečenstve alebo pri nehodách. Ovládať teóriu, ale mať aj praktické zručnosti, poznať základné životné funkcie a správne pomôcť. Záleží na každom jedincovi, koľko ľudských životov sa podarí zachrániť.

Výbor MS SČK Mojmirovce

Ktorou cestou sa vybrať?

Až keď padneš na dno zistíš svoju silu. Buď sa budeš topiť vo svojich problémoch a budeš kráčať smerom dole, alebo sa postavíš a budeš kráčať po schodoch života nahor. Je to len na tebe.

Ako terénny sociálny pracovník (TSP) a asistent terénneho sociálneho pracovníka (ATSP) v obci Mojmirovce realizujeme svoje aktivity vďaka projektu s názvom Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach (NP TSP), na základe Zmluvy o spolupráci uzatvorenej s Fondom sociálneho rozvoja, finančne podporený z Európskeho sociálneho fondu, v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia www.esf.gov.sk. V nasledujúcich mesiacoch pripravujeme preventívne aktivity, zamerané na oblasť látkových a nelátkových závislostí, ktoré plánujeme realizovať na školách. So súhlasom pedagógov budeme v škole pracovať so žiakmi interaktívnou formou v skupine. Naším cieľom je preventívne pôsobiť, odstraňovať zavádzajúce a nepravdivé informácie a ponúknuť fakty, skutočnosti o témach ako sú HIV/AIDS, pohlavné ochorenia, obchodovanie

s ľuďmi, patologické hráčstvo, graffiti, drogy, počítačové hry a podobne. Žiaci si prevezmú informačné letáky, ktoré budú obsahovať dôležité kontakty na organizácie, lekárov a odborníkov v danej oblasti, detskú linku záchranu, sociálneho pracovníka a pod. Touto aktivitou máme snahu vytvoriť prostredie, v ktorom si žiak na danú tému vytvorí na základe pravdivých informácií vlastný názor a pomôže mu vybrať si správnu cestu.

Autor: **Mgr. Simona Čankyová, TSP**
Obr. zdroj: http://www.spspo.eu/Poradenstvo/prevenicia_zavislosti/prevenicia_zavislosti_index.htm

Drietomanka v Mojmirovciach

Na začiatok tohto roka OZ INŠPIRÁCIA s Obecným úradom Mojmirovce pozvali na tanečné popoludnie dychovú hudbu z Drietomej - Drietomanku. Táto dychovka v tomto roku oslávi už 148 rokov svojej existencie. To ju radí medzi najstaršie dychovky na Slovensku. Je známa nielen na Slovensku, ale i v štátoch skoro v celej Európe.

Prítomní si s radosťou zatancovali pri prekrásnych ľudových piesňach podaných zohraným kolektívom tejto známej dychovky.

Text a foto: **A. Filová**, kultúrna referentka

INŠPIRÁCIA pre seniorov

Krása nepatrí len mladosti

Seniori už dnes tvoria početnú skupinu populácie aj v našej obci a demografické trendy naznačujú, že tento vývoj bude naďalej pokračovať. Európska únia reagovala na tieto momenty a rok 2012 vyhlásila za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami. Seniori v našej obci aktívne pracujú v spoločenských organizáciách a neformálnych skupinách, ako je Jednota dôchodcov na Slovensku, Ľudový spevácky súbor Senior, Dozorný výbor COOP Jednota, spotrebné družstvo, Slovenský červený kríž, Slovenský zväz záhradkárov, Klub šachistov, Country skupina a iné. Časť seniorov aj pravidelne alebo sezónne športuje.

Občianske združenie INŠPIRÁCIA, ktoré vzniklo v roku 2005, sa v ostatnom období intenzívne venuje práve tejto významnej skupine obyvateľov v Mojmirovciach. Kultúrna komisia obecného zastupiteľstva v spolupráci s občianskym združením INŠPIRÁCIA zorganizovala pre seniorov workshopové stretnutie pod názvom Čaj o piatej, na ktorom boli informovaní o možnostiach získania financií z grantov a na základe tvorivého dialógu sa zozbierali ich názory a nápady. Podarilo sa tak spoločne vyšpecifikovať projektové zámery pre činnosť seniorov podľa ich vlastných potrieb. Predseda OZ Mgr. Martin Palka zastáva názor, že podporou seniorov v našej obci prostredníctvom úspešných projektov im dávame pocit užitočnosti a že ich návrhy sú hodnotné a majú šancu byť zrealizované. Medzi už uskutočnené aktivity pre seniorov, na ktorých sa OZ INŠPIRÁCIA podieľalo, patrili dva projekty.

Prvým z nich pod názvom „Pestofarebnosť jesene života...“ bola výstava historických svadobných fotografií spájajúca dve generácie

- neaktívnych dôchodcov (ktorých zásuvky boli plné takýchto vzácných skvostov) a mládeže, ktorá vďaka znalosti modernej digitálnej techniky spracovala zozbierané fotografie do virtuálnej elektronickej databázy pre dlhodobú archíváciu. Budovanie mostov medzi staršou a mladšou generáciou je stále aktuálne.

Cieľom druhého projektu pod názvom „Savoir vivre - umenie žiť“ bolo vydanie CD nosiča s bohatým repertoárom ľudových piesní speváckeho súboru Senior pri príležitosti mesiacca, venovaného úcte starším. Súbor sa už 14. rok stretáva v pravidelných týždňových intervaloch a svojimi vystúpeniami spestruje rôzne kultúrno-spoločenské udalosti v obci i mimo nej. V repertoári má teraz viac ako 120 piesní a vinšovačiek a každý rok nacvičuje nové. Na obrázku súbor skúša zvládnuť dve nové ľudové piesne Červené vínečko jak višňa a V urmínskej vinici, hrozno už dozrieva. Naposledy mal súbor polhodinový koncert v Bratislave.

Kreativita, zručnosť a chuť do práce sú kľúčovými atribútmi posledného úspešného projektu s názvom KTS - Klub tvorivosti seniorov. Klub tvorivosti pri OZ Mojmirovské kroky od roku 2010 vedie Ing. Antónia Zoborská. Vďaka tomuto projektu si seniorky precvičujú jemnú motoriku, rozvíjajú komunikáciu i tvorivosť a trávajú večery v užitočnej činnosti. Na fotografii časť senioriek maľuje na hodvábné šály.

Ivan Mojmir Zoborský

Foto: Antónia Zoborská

FAŠIANGY v Mojmirovciach 2014

Po minuloročnom úspešnom oslavení fašiangov v našej obci fašiangovou „zabíjačkou“, sa rozhodla Kultúrna komisia pri obecnom zastupiteľstve aj v tomto roku spestríť fašiangy práve týmto spôsobom.

V sobotu 15. februára 2014 sa už od rána začal zaplňovať priestor pred kultúrnym domom občanmi, ktorí mali záujem kúpiť si čerstvé mäso a zabíjačkové špeciality. Oproti minulému roku organizátorom prišlo aj počasie. Aj v tomto roku

v tento deň dala do obehu drevené magnetky zachytávajúce našu obec a drevenú pohľadnicu so zobrazením známeho koňa Tajára.

Na záver je potrebné poďakovať sa členom ZO JDS Mojmirovce, DHZ Mojmirovce, R. Arpášovi, J. Pastorovi, zamestnancom obecného úradu a v neposlednom rade aj všetkým účastníkom, lebo vtedy majú takéto akcie zmysel a organizátorov uisťujú v tom, že si to na rok treba zopakovať.

Mgr. Martin Palka,
predseda komisie kultúry

Zo ZŠ Mojmirovce

Turnaj o Putovný pohár

Dňa 29. 1. 2014 sa na našej škole uskutočnil 3. ročník futbalového turnaja o Putovný pohár riaditeľky základnej školy. Turnaj bol rozdelený do dvoch kategórií. V prvej hrali systémom každý s každým žiaci 5 a 6 ročníkov. Víťazmi sa stali žiaci 6. B triedy. V druhej kategórii súťažili žiaci 7, 8 a 9 ročníkov. Losovaním sa rozdělili do dvoch skupín, kde hrali systémom každý s každým o čo najlepšie postavenie v tabuľke do vyradovacích bojov. Suverénnym víťazom sa stali chlapci z 9. B triedy.

Výsledky:

Prvá kategória 5. a 6. ročník:

5.A – 5.B	3 : 3
6.A – 6.B	4 : 4
6.B – 5.B	10 : 3
6.B – 5.A	7 : 2
6.A – 5.B	5 : 3

Konečné poradie:

1. 6.B 7b	20 : 8
2. 5.A 4b	11 : 16
3. 6.A 4b	13 : 12
4. 5.B 0b	10 : 19

Najlepším strelcom turnaja v tejto kategórii sa stal žiak 6. B triedy Patrik Chren, ktorý dal 10 gólov.

Druhá kategória 7. 8. 9. ročník:

MODRÁ SKUPINA:

9. B – 8.B	12 : 2
7.B – 9.B	1 : 8
7.B – 8.B	5 : 6

PORADIE:

1. 9.B	20 : 3
2. 8.B	8 : 17
3. 7.B	6 : 14

ČERVENÁ SKUPINA:

9.A – 8.A	0 : 4
9.A – 7.A	1 : 9
8.A – 7.A	10 : 4

PORADIE:

1. 8.A	14 : 4
2. 7.A	13 : 11
3. 9.A	1 : 13

VYRAĎOVACIA FÁZA:

9.B – 9.A	9 : 1
8.A – 7.B	9 : 1
7.A – 8.B	5 : 4 pp

FINÁLOVÁ FÁZA:

9.B – 8.A	5 : 3
7.A – 9.B	2 : 11
8.A – 7.A	10 : 7

KONEČNÉ PORADIE:

1. 9.B 6b	16 : 5
2. 8.A 3b	13 : 12
3. 7.A 0b	9 : 21

Najlepším strelcom turnaja v tejto kategórii sa stal **Kristián Žeby** s 20 presnými zásahmi.

Mgr. Peter Slíž

Ospravedlnenie

V prvom vydaní nášho časopisu sme na str. 15 uverejnili príspevok zo ZŠ Mojmirovce pod názvom: Netradičný Deň otvorených dverí v ZŠ Mojmirovce, ktorý spracovala PaedDr. Mária Eliášová zo ZŠ Mojmirovce. Pri autorke sme omylom uviedli: zo ZUŠ Mojmirovce. Pani Eliášovej sa za tento omyl ospravedňujeme. Zrejme úradoval tlačiarenský škriatok.

Syndróm chronickej únavy

Jarná únava je len „slabý odvar“ toho, čím prechádzajú ľudia postihnutí chronickým únavovým syndrómom. Viac ako pol roka iba prežívajú, neschopní sa zaradiť do normálneho života. Ide o komplikovanú poruchu charakterizovanú extrémnou únavou, ktorá sa nezlepšuje odpočinkom a môže zhoršiť fyzickú i duševnú výkonnosť.

Od začiatku minulého storočia počet týchto ochorení vzrastá a v Európe pripadá na 100 000 pacientov 30-40 prípadov s touto diagnózou. Únavový syndróm sa vyskytuje u žien 2-3x častejšie ako u mužov. Postihuje ľudí medzi 20 - 50 rokom života, ale môže sa prejavovať aj u ľudí každého veku. Priebeh ochorenia je kolísavý, niektorí ľudia sa vyliečia úplne, u niektorých ochorenie trvá niekoľko rokov. Ľahká forma ochorenia je do 5 rokov, stredná do 10 rokov a ťažká je nad 10 rokov. Pre vývoj ochorenia sa za kľúčové považujú prvé 2 roky. Chronický únavový syndróm je aj v dnešnej dobe pomerne záhadným ochorením, medzi najpravdepodobnejšie mechanizmy vzniku patrí pravdepodobne infekčný pôvod, komplexná imunitná porucha, stres, ale v podstate nemá žiadnu jasnú príčinu. Na jeho vzniku sa môže podieľať depresia, chudokrvnosť, nízka hladina cukru v krvi, alergie, vírusová infekcia (napr. ochorenie herpes vírusom), hormonálne zmeny, chronický nízky tlak. Ohrozené sú najmä ženy majúce dve zamestnania - rodinu a svoju profesiu, ktoré musia plniť rôzne náročné úlohy v živote a v svojej práci. Často toho ochorenie podporuje potravinová či lieková alergia, a niekedy sypšťačím mechanizmom môže byť infekcia dýchacích ciest či tráviaceho traktu.

Prvým hlavným kritériom tohto ochorenia je dlhotrvajúca únava, pokles výkonnosti pod 50 % predchádzajúcej aktivity. V takýchto prípadoch je dôležité vylúčiť ochorenia, ktoré by mohli byť príčinou únavy, napr. zhubné ochorenia, chronické bakteriálne, vírusové parazitárne infekcie, plesňové ochorenia, chronické psychiatrické choroby, závislosti, atď.

Tak ako neexistuje žiadna špecifická diagnostika, neexistuje ani špecifická liečba chronického únavového syndrómu. Liečba je zameraná na abnormality, ktoré sa vyskytujú u konkrétneho pacienta. Kľúčové je zníženie dennej aktivity, vyhýbanie sa stresu, ale na druhej strane aj priveľa oddychu môže viesť k zhoršeniu dlhodobých príznakov.

Cieľom je udržanie miernej úrovne dennej aktivity a postupné jej zvyšovanie. Je nevyhnutné vytvoriť si plán, ako sa vyhnúť, alebo aspoň obmedziť prepínanie a emocionálny stres, dopriať si dostatok spánku, upraviť denný režim tak, aby človek vstával každý deň v rovnakom čase, aby obmedzil ponocovanie. Dôležitá je pravidelná rehabilitácia či už individuálne cvičenie, chôdza, plávanie, cyklistika, s postupným zvyšovaním dĺžky týchto aktivít. Neobmedzenou súčasťou je udržiavať zdravý životný štýl, správne sa stravovať, piť dostatok tekutín, obmedziť príjem kofeínu a hlavne prestať fajčiť. Súčasťou terapie môžu byť aj rôzne relaxačné cvičenia, masáže, pohybová aktivita, jóga, nácvik správneho dýchania a rôzne svalovo relaxačné techniky. Len takýmto komplexným prístupom sa môžeme vyhnúť tomu, aby sme so syndrómom chronickej únavy neprešli do syndrómu tzv. vyhorenia.

MUDr. Eva Ďurčanská

Jar v našich záhradách

Končiaca zima bola nezvyčajne zvláštna. Dlhé teplé jesenné počasie sa podstatnejšie nezmenilo ani na prelome rokov. Na Troch kráľov lietať včely aj muchy, kvitli sedmokrásky v trávniku, ale tiež ďalšie trvalky a ozdobné kríky.

Poslovia jari - nežné snežienky v našej skalke (foto) naplno zakvitli už na začiatku roka. Rybári mohli aj v januári ísť k vode za svojim koníčkcom. V dôsledku vysokých teplôt na toto ročné obdobie ku krmidlám prišlo podstatne menej sýkoriek ako v predchádzajúcich rokoch, ale vrabcov kradnúcich krmivo hydine bolo veru dosť. Zima by mala byť časom odpočinku v záhradách. Rastliny, ktoré v našich podmienkach prezimujú vo vonkajšom prostredí, sú spravidla v hlbokom spánku do konca februára (podľa priebehu počasia) a v tom období by im nemali uškodiť ani silnejšie mrazy. Kritické obdobie môže nastať v predjari, keď sa rastliny začínajú prebúdzat' a prúdiaca miazga dodáva do ich nadzemných častí viac vody, preto sú citlivejšie na mráz. Najhoršie bývajú veľké teplotné rozdiely v noci a cez deň. Aby však zima zlikvidovala škodcov sú potrebné mrazy aspoň -15° C aj v nížinách. Prvé väčšie nočné mrazy sa však tentoraz vyskytli až v tretej dekáde januára, práve v čase prípravy tohto materiálu.

Vo februári viacerí záhradkári už dokončujú rez jadrovín aj viniča. Z jabloní sme rezom zlikvidovali výhonky napadnuté múčnatkou, čím sme obmedzili ďalšie šírenie tejto choroby. Moniliózou mumifikované plody je najlepšie odstrániť hneď po zbere. V princípe sa môžu ovocné stromy rezať kedykoľvek počas vegetácie, ale keď sú bez

listov, tak sa nám to zdá jednoduchšie a menej "bolestivé". V zime však nie je inej práce v záhrade, možno aj preto stále prevláda zimný a predjarný rez drevín. Menšie rezné rany na ovocných stromoch neošetrujeme, väčšie zatrimme stromovým balzomom. Presvetlili sme tiež kry drobného ovocia, vysiali na predpestovanie (napr. na okenných parapetoch) kaleráb, papriku, rajčiaky... Nezabudli sme ošetriť ovocné dreviny proti škodcom pred ich zakvitnutím.

Začiatok jari pre záhradkárov predstavuje

novú sezónu. Máme už premyslené tohtoročné zmeny v záhrade, výsevy úrodných a odolných odrôd zeleniny a nové výsadby ovocných stromov i kríkov. Pekné jarné počasie treba využiť nielen na prácu v záhrade, ale aj na relax. Poriadok v záhrade sme urobili ešte v jeseni. Záhony pre zeleninu sú vyhnojené a pripravené na jarnú sejbu. V dobrej záhradnej pôde pripadá na m² asi 300 dážďoviek, ktoré kypria a prevzdušňujú pôdu a obohacujú organickými látkami. Jar je náročné obdobie pre záhradkárov. Treba totiž pomerne v krátkom čase urobiť značné množstvo práce. Práve na jar sa ukáže, či sme sa našej záhradke venovali dostatočne a urobili všetko tak, aby sme sa mohli tešiť z novej úrody.

V marci už môžeme vysádzať okrasné a ovocné dreviny, skoré zemiaky, prihnojíme ovocné stromy, kry a tiež jahody. Po zime upravíme aj

trávnik v predzáhradke. Nevýhodou zatravnenej plochy v záhrade je, že sa často v nej viac rozmnožia krty, hraboše aj hryzce. Na konci apríla by sme mali mať záhradu už v takom stave, že v nej nevidieť žiadne stopy po zimných mesiacoch. V máji už môžeme zberať prvú úrodu z parenísk, skleníkov a fóliovníkov. Šalát, špenát, reďkovka, cibuľka, skorý kaleráb... už môžu obohatiť náš jedálny lístok o vitamíny. Listy mladých jarných kalerábov využívame v kuchyni, pretože obsahujú niekoľkokrát viac vitamínu C ako dužina a tiež trikrát viac vápnika. Rovnako jarná pažitka svojou pikantnou chuťou môže osviežiť polievku i hlavné jedlo. Vhodným prírodným zdrojom vitamínov na jar je známa reďkovka (na obrázku).

Ivan Mojmir Zoborský

Foto: *Antónia Zoborská*

„Lekáreň“ v našej záhrade

Vážení čitatelia, v marcovom vydaní časopisu uzatvárame rubriku „Lekáreň v našej záhrade“. Veríme, že sme mnohých inšpirovali k vyhľadávaniu ďalších informácií o liečivých účinkoch aj bežných rastlín z nášho okolia, ktoré môžu byť prospešné pre zdravie a celkovú kondíciu ľudského organizmu.

Repa červená – cvikla, je známa koreňom, ktorý sa používa ako príloha k niektorým jedlám. V posledných rokoch zaujal aj výskumníkov v oblasti liečivých účinkov. Maďarský bádateľ Ferenci tvrdil, že šťava získaná z koreňa cvikly pôsobí na zhubné choroby, napr. leukémiu a niektoré druhy rakoviny. Toto tvrdenie neskôršie preskúmali nemeckí vedci, ktorí dokázali, že cvikla priamo nelieči rakovinu, ale podávanie veľa šťavy zlepšuje celkový zdravotný stav chorého. U pacientov s rakovinou, ktorým sa po ožarovaní zhoršil ich stav, sa podarilo ich stav zlepšiť, keď pili šťavu z cvikle. Denne treba vypiť pol litra šťavy nalačno pred jedlom, pričom sa dávka rozdelí na štyri časti. Zvýšenou teplotou nad 70 stupňov C° sa účinnosť ničí! Pretože šťava nie je chuťovo príjemná, môže sa pomiešať s jogurtom. Dôležité však je, aby chorý pil šťavu denne bez prerušenia, až kým sa necíti lepšie,

čo trvá trištvrte roka až jeden rok! Píťm šťavy si človek neublíži ani červené farbivo v moči či stolici nie je škodlivé. Šťava sa môže užívať aj pri chrípke, prechladnutí a na zvýšenie odolnosti organizmu. /In: Weiss, R.F., Moderné liečenie rastlinami, 1967/.

Zeler voňavý, obsahuje účinné látky najmä v semenách, v menšej miere v koreni. Koreň sa bežne využíva ako korenina do polievok a jedál. V širšom zmysle pomáha pri látkovej výmene a vylučovaní moču. Čerstvý zelerový koreň či z neho získaná šťava sa považuje za stimulátora pohlavného puču (afrodiziakum). Vo väčších dávkach poškodzuje obličky a v tehotenstve ho treba obmedziť na minimum, alebo ho vôbec nepoužívať.

Vážení čitatelia, cieľom príspevkov bolo poskytnúť základné informácie o liečivých účinkoch uvedených rastlín. Treba však vedieť, že liečivé rastliny nie sú všeliakom. Liečivé látky, získané z rastlín pomáhajú upevňovať zdravie, odolnosť organizmu pri chorobách a sú prírodným doplnkom k liekom predpísaných lekárom. V dávnej minulosti boli základom liečenia, no účinky mnohých liečivých rastlín sa aj dnes používajú vo farmaceutickom priemysle. Ich využitie sa vedecky skúma, overuje a hodnotí. V súčasnosti už mnohí lekári kombinujú predpísané lieky s účinkami liečivých rastlín a tým sa zvyšuje liečebný efekt fytoterapiou.

HALOVÉ TURNAJE MLÁDEŽE

Žiaci

V januári sa uskutočnil 15. ročník žiackeho turnaja o Pohár predsedu Oblastného futbalového zväzu v Nitre. Naším mladých futbalistom sa tentokrát príliš nedarilo a zo základnej skupiny sa im postúpiť nepodarilo.

Mojmírovce - N. Hrnčiarovce 0:5

Alekšince - Mojmirovce 3:0

Čeladice - Mojmirovce 0:4

góly: A. Oláh 2x, K. Žeby 2x

Mojmirovce - Lužianky 2:2

góly: A. Oláh, K. Žeby

Za Mojmirovce nastúpili:

Tomáš Cintula – Kristián Lámi, Jozef Hrivňák, Sebastián Henyig, Filip Kuruc, Kristián Žeby, Michal Rác, Erik Benčík, Adrián Oláh, Adam Lauko, Lukáš Vereš, Jaroslav Kudry.

Dorast

Aj dorastenecké družstvo Mojmiroviec sa už tradične zúčastnilo na halovom turnaji PP Invest Cup. Tohtoročný už šestnásty ročník bol pre našich dorastencov netradičný. Naši hráči totiž prvýkrát v histórii postúpili do hlavného turnaja. Kvalifikačnú skupinu, z ktorej postupoval iba víťaz totiž vyhrali a to aj napriek tomu, že boli žrebovaní z najnižšieho koša. Druhý hrací deň

sa im už tak nedarilo, ale napriek tomu dosiahli najlepší výsledok z doterajších štartoch.

Kvalifikácia:

Tesárske Mlyňany – Mojmirovce 2:6

góly: S. Čačík 2x, S. Slatení – 2x, L. Lednický, Mich. Bandry

Vlčany – Mojmirovce 0:0

Nová Ves n/Žitavou – Mojmirovce 3:5

góly: S. Slatení – 3x, S. Čačík, L. Lednický

Hlavný turnaj:

Chrenová – Mojmirovce 1:0

Topoľčianky – Mojmirovce 5:2

góly: S. Slatení, S. Čačík,

Kráľová n/Váhom - Mojmirovce 1 : 0

Za Mojmirovce nastúpili:

Stanislav Smutný – Dominik Habáň, Lukáš Lednický, Radoslav Kelec, Tomáš Dúbravský, Dávid Cunev, Samuel Slatení, Marko Turba, Michal Bandry, Patrik Kozma, Simon Čačík.

Ing. Jozef Filo

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

V marci oslavujú:

85 – te narodeniny

Albína Rumanovská

70 – te narodeniny

Justína Lauferová

65 – te narodeniny

Mária Ďurišová,

Peter Zaľko

60 – te narodeniny

Mária Vávrová,

Mária Rumanovská,
Ivan Baláž,
Dušan Liko

Oslávencom želáme
veľa zdravia, šťastia
a rodinnej pohody.

Prišli na svet:

Adam Krajč,
Mia Zeleňáková,
Vivien Koščáková

Deťom želáme veľa
zdravia, šťastné

a radosné detstvo.

Opustili nás:

Vladimír Urban,
Terézia Toporová

Rodinám vyslovujeme
úprimnú a hlbokú
sústrasť.

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ
v spolupráci
so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre
a Kaštieľom Mojmirovce

Vás pozýva na medzinárodnú konferenciu
pod záštitou predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja
doc. Ing. Milana Belicu, PhD.

“CHOV KONÍ NA SLOVENSKU”

zameranú na

- Agroturistiku a hipoturistiku
- Chov koní v európskych krajinách
- 200. výročie prvých konských dostihov na Slovensku
v obci Mojmirovce

dňa 22. – 24. apríla 2014

Kaštieľ Mojmirovce

Organizačný garant:

Nitriansky samosprávny kraj
Odbor zahraničných vzťahov a cestovného ruchu

Odborný garant:

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Katedra špeciálnej zootekniky

Autoškola PANTER

Ste automechanik, motorkár, vyznavač vodných športov alebo cestovateľ? Ak chcete využívať svoje zamestnanie či koníček naplno musíte mať vodičské oprávnenie sk. BE - iba vtedy môžete za sebou ťahať prívesný vozík nad 750 kg!

Novinka!

Akcia na sk. B

Využite uvítaciu ZĽAVU na sk. BE a prihláste sa v našej Autoškole PANTER

**UVÍTACIA
ZĽAVA
pre Vašu
obec na sk. BE**

INFOLINKA: 0905 554 888

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň

Facebook Autoškola PANTER

Ponúkajte

*staré knihy, časopisy,
noviny, obrazy...*

Ak by niekto likvidoval knižnicu, nechcel by staré knihy z povale po babke a dedkovi, dajte mi prosím vedieť. Osobne si ich po dohode aj odveziem.

Kontakt: 0905 259 609,

Mail: knieza@panter-pmd.sk

**Poistováci agenti
Poradenstvo
v poisťovníctve**

Rázusova 52, 949 01 Nitra
037/ 7720 207, 037/65 22 226

mail:

fan.manager@orangemail.sk